

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4P/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6823200353
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2023:6823200353.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou vo veci starostlivosti o maloletého A. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako náhradní rodičia, toho času v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov W. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX a J. Q., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja trvale bytom E. Č.. XXX, okres T., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov: matky Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. Č.. XXX, okres T., toho času bytom C. XXX, Q.Š., okres T., a otca T. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX, okres T., toho času bytom C. XXX, Q.Š., okres T., v konaní o návrhu náhradných rodičov W. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX a J. Q., nar. XX.XX.XXXX, na schválenie právneho úkonu, takto

rozhodol:

- I. Návrh sa zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

- Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 07.03.2023 sa náhradní rodičia maloletého dieťaťa domáhali schválenia právneho úkonu, a to prijatia peňažného plnenia za maloletého A. Q., nar. XX.XX.XXXX, ktorý im bol zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, za chirurgický zákrok z poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX/XXXXXXXXXXXX a poistnej udalosti č. XXXXXXXXXXXX.
- Rodičia maloletého dieťaťa, rovnako tak kolízny opatrovník sa k riadne doručenému návrhu na začatie konania písomne nevyjadrili.
- Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom náhradných rodičov maloletého dieťaťa, obidvoch rodičov maloletého dieťaťa a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to lustráciou v Registri obyvateľov SR na maloleté dieťa, poistkou č. XXXXXXXXXXXX o investičnom životnom poistení Provital Junior, vyzumením k oznámeniu poistnej udalosti č. XXXXXXXXXXXX z predmetnej poistnej zmluvy, a obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Revúca, sp zn. 4P/39/2021, a to najmä rozsudkom na č.l. 246, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:
- Rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4P/39/2021-246 zo dňa 13.01.2022, právoplatným dňa 27.01.2022 bol okrem iného maloletý A. Q., nar. XX.XX.XXXX zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom W. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX a J. Q., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom E. XXX, XXX XX R., okres T., ktorí sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach, a ak predpokladajú, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa môžu sa domáhať, aby

tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Zároveň bola upravená vyživovacia povinnosť rodičov k maloletému dieťaťu, ako aj styk.

5. Náhradná matka maloletého dieťaťa ako poistník uzatvorila dňa 09.12.2021 s Komunálnou poisťovňou, a.s. Vienna Insurance Group, ako poisťovateľom poistnú zmluvu na Investičné životné poistenie Provital Junior č. XXXXXXXXXXXX, poisťka číslo XXXXXXXXXXXX, v prospech poisteného maloletého A. Q., nar. XX.XX.XXXX, so začiatkom poistenia dňa 10.12.2021 na dobu poistenia 27 rokov. Okrem úrazového pripoistenia, pripoistenia neschopnosti pracovať pre hospitalizáciu boli zmluvnými stranami dohodnuté ďalšie poistené riziká vrátane odškodnenia za chirurgický zákrok na sumu poistného plnenia 2.000,- Eur. Lehotné poistné bolo dohodnuté na sumu 27,79 eur mesačne so splatnosťou 10. dňa v mesiaci.

6. V súvislosti s absolvovaným chirurgickým zákrokom vznikol maloletému dieťaťu nárok na poistné plnenie z poistného rizika „odškodné za chirurgický zákrok“, evidovaný ako poistná udalosť č. XXXXXXXXXXXX z poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX/XXXXXXXXXX, ktorý bol uplatnený náhradnou matkou. Výška poistného plnenia predstavuje čiastku 300,- eur.

7. Z vyrozumenia poisťovne ďalej vyplynulo, že poistné plnenie za poistené riziko „Odškodné za chirurgický zákrok maloletého poisteného poisťovňa náhradnej matke nevyplatila s odôvodnením, že výplata poistného plnenia sa nepovažuje za bežnú vec, je preto potrebné, aby osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti požiadala príslušný súd o súhlas s týmto právnym úkonom, aby mohla prijať toto plnenie a v prospech maloletého plnenie spravovať ako súčasť jeho majetku.

8. Z výpovedí náhradných rodičov a rodičov maloletého dieťaťa na pojednávaní vyplynulo, že maloleté dieťa nevlastní žiadny hnutelný majetok väčšej hodnoty, ako ani nehnuteľný majetok a nemá zriadený ani bankový účet, či vkladnú knižku. Peňažné prostriedky sú náhradnými rodičmi maloletému A. šetrené formou investičného sporenia, mesačne v sume 15,- eur (suma 27,79 eur zohľadňuje aj všetky dohodnuté pripoistenia), ročne v sume 180,- eur. Na účte, ktorý je vedený na meno náhradného otca, sú odkladané peňažné prostriedky, ktoré maloletý A., a jeho súrodenci, dostávajú mesačne od štátu, na maloletého je to cca 206 - 208,- eur. V prospech všetkých troch maloletých detí vrátane A. je našetrovaných cca 14.000,- eur, ktorá čiastka je určená všetkým trom deťom rovnakým dielom.

9. Podľa § 28 Občianskeho zákonníka, ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

10. Podľa § 28 ods. 1 písm. b), c) Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

13. Podľa § 45 ods. 4, 5, 6 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej

osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

14. Úvodom súd uvádza, že zastupovanie maloletého dieťaťa a správa jeho majetku je súčasťou rodičovských práv a povinností, ktoré majú v zásade obidvaja rodičia. Tieto rodičovské práva vykonávajú obidvaja rodičia spoločne alebo aj každý z rodičov samostatne, a pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičia zastupujú svoje maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré maloleté dieťa nie je spôsobilé, keďže v zmysle ustanovenia § 9 Občianskeho zákonníka maloleté deti majú spôsobilosť len na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej ich veku. Ak nejde o bežnú vec, je pre platné nakladanie s majetkom maloletého dieťaťa potrebné schválenie súdu.

15. Z uvedeného je zrejmé, že právny poriadok rozlišuje dve kategórie právnych úkonov, a to bežné právne úkony, ktoré môžu robiť rodičia za maloleté dieťa bez schválenia súdom, a právne úkony presahujúce rámec bežných vecí, pre platnosť ktorých sa vyžaduje schválenie súdom. Právny poriadok neobsahuje výslovné rozdelenie, ktoré právne úkony je potrebné považovať za bežné, a ktoré právne úkony presahujú rámec bežných vecí a vyžadujú schválenie súdom. To, ktorý právny úkon je možné považovať za bežný, a ktorý právny úkon taký už nie je, je vecou individuálneho posúdenia toho ktorého prípadu. Za bežné právne úkony sa spravidla považujú právne úkony týkajúce sa vecí menšej hodnoty, ako sú napr. pravidelné platby poisteného a daní, alebo prijatie plnenia z výťažku z kapitálového majetku maloletého v podobe úrokov, a pod. Schválenie súdom je naopak potrebné pri právnych úkonoch, ktoré vzhľadom k ich majetkovej hodnote, majetkovým pomerom maloletého dieťaťa a jeho rodiny, ako aj k zložitosti právneho úkonu možno považovať za podstatnú vec presahujúcu rámec bežných vecí správy majetku maloletého dieťa, ako sú napr. prevody nehnuteľností, akcií, motorových vozidiel, či iných hnutelných vecí väčšej hodnoty, a pod. Pokiaľ ide o nárok na vyplatenie poistného plnenia, je potrebné uviesť, že poistná zmluva ani nároky na vyplatenie poistného plnenia nemajú žiadny osobitný charakter a pre ich zaradenie medzi bežné právne úkony alebo medzi právne úkony presahujúce rámec bežných vecí sú tiež rozhodujúce vyššie uvedené všeobecné kritériá.

16. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že maloletý A. Q., nar. XX.XX.XXXX bol rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4P/39/2021-246 zo dňa 13.01.2022, právoplatným dňa 27.01.2022 zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom W.. Q. Q. a J. Q., tiež starým rodičom maloletého dieťaťa, ktorým boli vymedzené práva a povinnosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu vrátane oprávnenia maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, a ak náhradní rodičia predpokladajú, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach, t.j. veciach, ktoré presahujú rámec bežných vecí, nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môžu sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Inými slovami povedané, zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby ako rodiča, v danom prípade starých rodičov maloletého dieťaťa, rodičovské práva a povinnosti ani jedného z rodičov nezankli. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Znamená to, že pri právnych úkonoch týkajúcich sa bežných záležitostí maloletého A. ho zastupujú starí rodičia, ktorí vykonávajú náhradnú osobnú starostlivosť, a takéto ich úkony nevyžadujú schválenie súdom. Naopak pri právnych úkonoch týkajúcich sa podstatných záležitostí presahujúcich rámec bežných vecí zastupujú maloleté dieťa naďalej jeho rodičia, pričom vykonanie takýchto úkonov vyžaduje aj schválenie súdom.

17. Vzhľadom k vyššie uvedenému v súvislosti s nárokom na vyplatenie poistného plnenia z poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXX/XXXXXXXXXXXX za poistné riziko - odškodné za chirurgický zákrok maloletého poistného A. Q., ktoré poistné plnenie v predmetnej veci predstavuje sumu 300,- eur, možno prijatie tohto poistného plnenia v mene maloletého dieťaťa od Komunálnej poisťovne, a.s. Vienna Insurance Group, vzhľadom k jeho celkovej majetkovej hodnote (s ohľadom na dĺžku a formu poistenia), majetkovým pomerom maloletého dieťaťa a jeho rodiny (aj keď maloleté dieťa nemá vlastný bankový účet, ani žiadny majetok, náhradní rodičia mu pravidelne mesačne sporia čiastku celkovo cca 230,- eur), ako aj nenáročnosti právneho úkonu, považovať za bežný právny úkon, pre platnosť ktorého nie je potrebné schválenie súdom. Súd preto návrh náhradných rodičov na schválenie právneho úkonu v mene maloletého dieťaťa zamietol, keďže vykonaným dokazovaním jeho dôvodnosť preukázanú nemal.

18. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže účastníci konania si náhradu trov konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Právo podať odvolanie nemajú účastníci, ktorí sa tohto práva vzdali.

Keďže sa všetci účastníci konania vzdali práva podať odvolanie, nadobudne rozsudok právoplatnosť dňom doručenia poslednému z účastníkov (§ 227 ods. 1 Civilný sporový poriadok).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.